

ERZSÉBETVÁROSI HIRLAP

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Vidékre egy évre 7 korona, helyben 6 korona, egyes szám ára 12 fillér. — Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 5 korona, minden további 100 szó után 3 korona. — Nyilttéri közlemények soronként 50 fillér. —

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: *M. Lengyel József.*

Főmunkatárs: *Eperjesi Ferenc.*

Kiadó laptulajdonos: *Loydl testvérek.*

Hirdetési díj 1 □ c/m 6 fillér. Reclamhírek sora 20. — Hirdetési és nyilttéri díjak mindig előre fizetendők. Többszöri hirdetésnél kedvezmény. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratokat nem adunk vissza. Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

A válság és a városok.

Mig a politika szekere a válság kátyujában teljesen elakadt, addig a különböző közigazgatási szervezetek teljes erővel működnek s készítik elő a talajt a közigazgatás reformjára.

Ez az agilitás részint azért történik, hogy mielőtt a kormány végleg távoznék, benyujtsák neki a számlát a tartozásokról, részint azért mert érzik a közigazgatási faktorok az idők fordulását s nem akarják, hogy az készületlenül találja őket.

A közelmúltban tartotta ülését a városok országos kongresszusának állandó bizottsága, továbbá a polgármesterek egyesületének a tanácsa, nemkülönben a vármegyei tisztviselők egyesületének igazgató választmánya, végül a községi és körjegyzők egyesülete.

Mindezek között bennünket elsősorban a városok szervezetei érdekelnek. Ezek tanácskozásaiából, mint a közel jövőben megvalósítandó program emel-

kedik ki a 2 millió korona sürgős szétosztása szükségességének a kívánsága, amelyel kapcsolatos a városi tisztviselők fizetésrendezése is. Ugyancsak a közel jövőben megalkotandónak mondták ki a városi törvényt, a városok bankját és a községi pénzügyek reformját.

Ezek a legfontosabb kérdések, a melyek a városokat közelről érintik. A városok nagy érdeke fűződik hozzá, hogy e kérdések alaposan és lelkiismeretesen oldassanak meg. Éppen azért a városok csak hálával fogadhatják, ha ezeknek a kérdéseknek a megvitatása végett minél gyakrabban ülnek össze tanácskozásra a városok vezetői,

Mint tudjuk a városokat illető 2 millió korona sürgős kiutalása tárgyában titkár azt az előterjesztést tette, hogy a pénzügyministert sürgősen kérje fel az egyesület, hogy a 2 millió koronát a lehelő legsürgősebben ossza szét a városok között, hogy a városi tisztviselők nyomasztó s immár türehtelen helyzetén a városok ezáltal könnyíthessenek addig

is, mig a városi tisztviselők fizetésrendezését a normalis parlamenti viszonyok beálltával törvényhozásilag rendezhetik.

Teljesen helyén való, hogy a városok a mostani válság közepette teljes erővel látnak munkához és igyekeznek az őket illető 2 millió koronát mielőbb kiutaltatni.

Általános drágaság dul az egész országban és iparos, kereskedő, városi tisztviselő stb. érzi ezt. Napról napra türehtlenebbek a megélhetési viszonyok, csak jogos tehát, hogy a városi tisztviselők követelik az őket megillető 2 millió koronát.

Bizony az egész országra ráférne ha a drágaság elmulna, vagy legalább is az egyes osztályok szaporulatot tudnának elérni. — A városi tisztviselők helyzetének javulása küszöbön áll, az mielőbb bekövetkezik. — Talán megmozdul majd ennek megtörténte után a többi teherrel agyonrakott osztály is és talán sikerül nekik is valamit elérni.

TÁRCA.

Tamás barát.

Irta: Tóth Béla.

Nehéz sötét felhők borították az eget. Akárcsak alkonyatkor, midőn a nap fáradalmait kipihen, nyugodni térnek az erdő s mező vidám apró lakói néma mély csend honolt a tájon. Nem énekel már a természet ezüst hangú primadonnája a pajzán kis csalogány s a dallos mezei pacsirta sem szállt fel a magasba, hogy elmondja édes — kesergő hangú szép panaszdalát, mert hisz most ugy sem fűrödhetett volna az azurkék ég végtelen tengerébe.

Pár perc és kitor a zivatar. A mezei munkások egy csapatba hagyták szerszámaikat azután rá borították egy két ócska szűrt és siettek a város felé, hogy ott töltsék biztos fedél alatt azt a pár percet a mig a felhőtenger keresztül uszik a vidék felett.

Tudták jól, hogy ilyen hirtelen támadt nyár — délutáni zivatar nem tartott soká, hát vártak türelmessen. A mint a város szélére értek egy néhány emberből álló csendes kis csapat jött szemközt velük. Meglátszott mindegyiknek az arcán, hogy szomorú, — fájó kötelességet teljesítenek. A kis városka közszeretetében élő szt. Ferencrendi szerzetesek voltak, akik végső nyughelyére kísérték egyik fiatal rendtársukat. Néma főbolintással viszonozták a mellettük elvonuló áhitatos földmivelők köszöntéseit. Egészen elfoglalta szívüket a fájdalom s a jámbor istenfélelem és talán észre sem vették, hogy az ég is mind sűrűbben hullatja részvétkönyveit a fiatal szerzetes egyszerű kvporsójára.

Megeredt a zápor. De nem olyan vad-erővel, mint az a föld munkásai gondolták.

Mikor a rendház ősz gvardiánja fájdalomtól remegő hangon társai nevében utolsó istenhozzádót mondott a korán elhunyt fiatal testvérnek még mindig esett az eső.

Vallásos megnyugvás ömlött végig egész beszédén. Ugy beszélt, a hogy csak a hitében szilárd és Istenében bizó lekipásztor beszélhet. Buzdította a szent életű barátokat, hogy imádkozzanak korán elhunyt társuk lelkiüdvéért, bajaikban pedig bátran és bizalommal hívják segítségül, mert a minden ható Isten csupán azért szólította el ily hamar közülük, mert tiszta áhitatos szive kedves volt előtte. Az Ur így akarta legyen meg az ő szent akarata. Amen.

Még egy rövidke imát mondott mindegyik azután csendben megindultak a kolostor felé.

Ujra csendes lett a temető csupán a szél süvítése hallatszott, oly siránkozóan oly kesergően, mintha a természet is azt az ifju barátot siratta volna, aki már ott pihen mozdulatlanul a frissen hányt hant alatt. Az öreg gvardián utközben az előbbi beszédén gondolkozott. Hogy is mondta csak? Hogy a szive. a tiszta és áhitatos szive miatt szólította magához az Ur. hogy a szive miatt kellett meghalnia.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek

„LOYDL TESTVÉREK“

az „Erzsébetvárosi Hirlap“ kiadóhivatalánál. Erzsébetváros, Főfér 71. sz. a.

Neveljük leányainkat háziasan.

(Folytatás.)

Némely asszony többre becsüli férje és gyermekei ragaszkodásánál a föltünést, a folytonos szereplést, innepelést, a társaságbeliek hódoló elismerését; de jegyezzük meg, hogy mindezek teljesen értékelenek, mert a nőnek első sorban olyan tudományt kell elsajátítania, ami életét a családra nézve becsessé teszi.

Ha gondolkozása tiszta, teste egészséges, öltözete mindig kifogástalan csinos, de egyszerű, egész lénye nőies, — ez maradandóbb hatalmat biztosít neki férje fölött a nagyvilági hölgyek hosszú éveken át mesterségesen föntartott fiatalságánál és szépségénél.

Sok asszony unatta már meg magát a háziasélet első évében azzal, hogy a házkörül viselt öltözete mindig lompos, szennyes, cipői félretaposottak, egyszóval, hogy ő maga rendetlen volt. Azt gondolva, hogy hisz már ugyis meghódította az urát, mit csinosítsa magát unostanon? A legszebb, legbájosabb, legüdőbb fiatal asszony is sajnálatosan néz ám ki rendetlen házi ruhában! Ugyan mi nehézség van abban, reggel gonddal megmosakodni, a haját fényesre kefélni, megfésülni, — az archoz és természethez leginkább illő kontyba, — aztán egy csinos, de nagyon egyszerű (legjobb mosó) ruhát fölvenni, hozzá egy szépen vasalt kötényt kötni (minden reggel tisztát) és így sürögni, forogni a takarításnál, főzésnél, amikor is a fejét egy kendővel kecsesen, turbánformára be-kötjük; mert amily édes érzésbe ringatja a férjet a tömött aranszöke vagy barna hajszaalak látása az asszonyka fején, épp oly hátborsóztató érzés annak látása a — leveses tányéron. . . .

Nincs férfi, aki elégtelbben nézné asszonyát uszályos esti ruhában éktelen dudoros, tornyos frizurával a fején, mint a tisztaságtól illatos, egyszerű háziruhácskában, picí könnyű cipőkben, fürgé mozdulatokkal, kipirult arccal, fölgyürt ruhaujjal főzni-sütni látni: neki, érte, egyedül érte fáradni, örömmel, jókedvvel és mindig édes izgalommal őt haza várni. . .

Hogy a családi boldogság főalapja a szerelem, azt senki el nem vitathatja. Ahol nincs meg a házaspároknál a kölcsönös, önzetlen, tiszta vonzalom, ott lehet rang, szépség, gazdagság, — mindhiába, egyik fél sem boldog.

A házastársak arcára barázdákat vonhat, az idő ekéje, fejükre havazhat az öregség, de szívükben nem szabad megvélniök; szeretniök kell egymást 80 éves korukban is annyi féltő aggályossággal, mint az esküvő napján. Ahol

az otthon s nem is kívánkozik ki belőle, sőt szerencsétlennek érzi magát, ha kötelességei a házias életnek nem a rut önzés, hanem a nemes, magasztos szerelem az alapja, ott boldogság honol; ott a férj számára menyország egy időre távozni kényszerítik megszokott, kényelmes családi köréből.

Sok tapasztalat bizonyít amellett, hogy a rossz férjet rosszabbá az asszony teszi. Pl. Ha kártyás a férj: az asszony zsörtölődik, pöröl, pattog, szidja férjét a pazarlásért. Jobban tenné, ha borzalmas jelenetek előidézése helyett szép szóval, tapintattal, kedves, hizelgő módon meggyözné férjét, hogy idegrontó kártyajáték, a sok álmatlanul eltöltött éj mennyire aláássák egészségét, rövidítik drága életét. . . . És igyekszik minden módon elfoglalni, szórakoztatni, lekötöni az urát, hogy ne vágyják a hívó, csaló cimborák közé, vágyják ő utána.

Vagy iddogálni szeret férjürum? Ismét jaggat csitog csattog, dörög az asszony! Zudul a szidás árja a bűnös fejére, de nem javul, csak azért sem javul a férj, hisz valamiképp felednie kell azt a rettenetes családi harcot?!

Az inni szerető férj felesége folyamodjék egy kis furfanghoz. Tartson otthon jó bort, tegye föl a pompás pecsenye mellé, de ne kérje, ne tartóztassa sirva, pityeregve az urát, hanem ha még úgy fáj is odabenn valami a férj gyakori kimaradása miatt, mutasson jó kedvű legyen hozzá gyöngéd, türelmes és találjon ki valami megvesztegetően kedvest (hiszen mesterek ebben az asszonyok, ha akarnak!) Pl. Megcigrogatja a rossz portékának azt a bozontos arcát finom ujjacskáival és odasimul kívánatos gömbölyű alakjával az otthon magát jól nem érző már-már induló férjhez:

— Valami igen-igen jól készítettem még számodra, édesem. Ne kelj föl pár percig az asztaltól. Rögtön kisül, hozom. Kedves ételed. A gonosz érzi a meglepetésül készülő finom étel illatát, szívesen marad. Hogyne maradna még egy rövid órácskára, mikor az asszonyka is oly bájos, oly édes ma! . . . Hadd zsörtölődjenek csak egy kevéské a „drága“ kompanisták! . . .

És a jó, izes étel csakugyan kész van, azonnal asztalra kerül. A kis feleség bort tölt férje poharába, ő is markirozza az ivást, hogy így tán még jobban esik férfiének az itóka. Nem győzi dicsérni a férj az étel páratlan jóságát. Már harmadszor vesz belőle. És mindig azt ismétli! „De kitűnő, aranyos gazdaasszony is vagy te, fiacskám.“

Vacsora ntán előkerül az illatos szivar, a csapdába került róka észre sem veszi, hogy vidám hangos jókedvben folytatott beszélgetéssel úgy eltelt az idő, hogy immár le kell feküdni.

Igen, a szíve miatt halt meg. A szíve ölte meg. Az a taktusra kapáló kis szerszám, a mely korlátlan az egész emberi testnek s amelynek legkisebb makacssága is elég arra, hogy tehetetlen semmivé tegyen egy nálanál százszorta nagyobb egynemű testet; az a hatalmas kis jószág mely természeti rendeltetésénél fogva székhelye a legnemesebb emberi érzelemnek, a metynek a világ zajától visszavonult ember sem tud ellentállani, ha egyszer belé lopódzott.

Tudta jól az öreg gárdián, hogy a fiatal barát igen szerelmes volt. Intette számtalanszor, hogy hagyjon fel ezzel a neki nem való érzellemmel.

Az meg is ígérte, hogy felhagy, de mindhiába. Küzdött önmagával, küzdött a természetével és végre is a hatalmasabb: az örök törvény győzött. Hányszor igyekezett szabadulni szerelmese ideáitól, de hasztalan volt minden.

Nyugodt magányos perceiben, midőn a többi rendtagokkal, imára kulcsolt kézzel ott térdelt a csendes kis kápolna Magdolna képe előtt, míg a többiek a boldogságos Istenanyának ajánlották fel telt szívük hő kívánatait, addig ő merengve bámult a jóságos tekintetű Magdolna képre, de képzelete keresztül hatolt a zárda vastag kőfalán és maga előtt látta azt az angyali szépségű női arcot akit igazán imádot.

Egyetlen vigasztalója a jó öreg gárdián volt, a ki ifju korában szintén szenvedett hasonló betegségben, de idővel kigyógyult belőle szerencsésen.

Eleinte Tamás barát is azt hitte, hogy ő is kigyógyul különössen akkor, mikor a szép kis Irénke rokonai látogatására hosszabb időre elhagyta a várost. A fiatal barát egészen visszanyerte régi nyugalmát, és a gárdián már biztosra vette, hogy nem szerelmes többé.

Ilyen és hasonló raffinériák nagy mestere az okos, ügyes asszony, aki mindig megtalálja az utat, miként kell a férjet otthon tartani és ha távozik, oda — visszafüzni.

De hogy ilyen asszonyok váljanak leányainkból, neveljük őket egyszerűen, háziasan. (Vége.)

HIREK.

Karácsonyi posta forgalom.

A karácsonyi fokozottabb forgalom idején, egy részt, hogy a közönség által és rendszerint nagyobb mérvben igénybe vett posta vonatok rendes és a posta kezelés által nem zavart közlekedése biztosítottassék, másrészt, hogy a mozgó posták a csomagok tömegesebb kezelése alól mentesíttessenek és ez által a vasuti kérések megszüntessenek, a csomagok tömegesebb fel és leadása által elegendő idő legyen, hogy az átdó és átvevő közegek gondosabban kezelhessenek, elrendelte az fölöttes Vezérigazgatóság, hogy f. hó 19-től kezdve bezárólag dec. 24-ig az összes postacsomagok gyors tehervonatokkal közlekedő postával lesznek továbbítottak.

A f. hó 19-én innen induló tehervonat csak f. hó 21-én érkezik Budapestre, így ajánlatos a Budapest és azon tulra szóló csomagokat esetleg három nappal előbb feladni, mint a rendes személyvonatokkal közlekedő mozgókhoz.

A személyvonattal közlekedő mozgóposták csak express, sürgős csomagokat és 400 K értéket meghaladó kézi darabokat (csomagok) fogadnak el, tehát a Karácsonyi forgalom alatt az összes forgalom a gyorstehevovatokkal bonyolítottatik le. Ezek pedig Budapestre és onnan vissza 36 órával később érkeznek be, mint a rendes személy vonatok, így a csomagok is 36 órával előbb adandók fel, ez kivált a romlandó csomagnál figyelembe veendő.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a cimirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy, ha a burkolaton levő cimirat leesné, elveszne, vagy pedig olvashatatlaná válik a küldemény bizottsági felbontása után, ezen papir lap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő cimirat felső részén is kitüntesse.

Tisztujítás. Folyó hó 9-én tartotta népes tisztujító közgyűlését a városi képviselőtestület Csató Gábor alispán elnökte alatt. A régi tisztviselők mind megmaradtak, kivéve Csiky Gusztáv pénztárnokot, ki nyugdíjaztatását kéri. Helyébe pénztárnoknak Szenkovits János nyug.

Pedig csalódott. Nem aludt ki s szevedély tüze csak lapangott, hogy aztán elötörve egy csapásra elpusztítsa ezt a szenvedő, szerető szívet. Este még vidáman bucsuzott el Tamás barát a testvérektől, mikor nyugvora tértek, s reggel már csak a lelke jelent meg szent misén.

Rémülve jelentették a gárdiának, hogy meghalt. Az öreg egyedül akart meggyőződni a halál körülményeiről, hát kiküldte a többieket és megvizsgálta az egyszerű szerzetesi szobát. Nem kellett sokat keresgélennie. Az ágy szélén a daróc takaró alatt egy zöld folyadéktól nedves pohár és egy eljegyzési kártya feküdt a halott mellett, ez mindent megmagyarázott.

Az üveget eltette a gárdián, azután megsemmisítette és konstátálta, hogy Tamás barátot szíve ölte meg. Igazat mondott nem furdalta a lelki smeret.

kezelő tiszt századost választották meg. A közgyűlés érdekes és figyelemreméltó pontja volt Trajánovits János polgármester beszéde, ki hat év városi közigazgatásának történetéről számolt be. — Az érdekes beszámolóval lapunk következő számában fogunk részletesen foglalkozni.

Felhívás! Az erzsébetvárosi ipartestület felhívja a város területén tartozkodó motorkezelők, lakatos, mechanikus és órásmesterek figyelmét, hogy a m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága 1910. évi jan. 3-tól április hó 5-ig tanfolyamokat rendez a galvanizálásból és az ennek körébe tartozó műveletekről és eljárásokról. — Összesen hat tanfolyam fog tartatni kezdők és haladók részére, a következő időbeosztással: Kezdők részére: 1910. jan. 3—8-ig, 1910. január 10—17-ig, 1910. február 14—19-ig, 1910. március 7—12-ig. — Ezen tanfolyamokon részt vehetnek: galvanizálók, bádigosok, lakatosok, géplakatosok, műszerészek stb. hasonlók iparosok. — Haladók részére: speciális tanfolyamok. 1910. január 24—29-ig, 1910. március 29-től április 5-ig. Ezen tanfolyamokon részt vehetnek: a) Akik a kezdők részére rendezett valamelyik tanfolyamot látogatták. b) A galvanotechnikának bizonyos speciális ágával foglalkozó iparosok, mint: galvanoplasztikusok, nyomdászok, zinkografusok, zománcozók stb. A tanfolyamok 6—6 nap délelőtt 3 órai előadással és délután négy órai gyakorlattal tartatnak. Beiratkozni lehet naponként d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig az intézet igazgatóságánál (VIII., József-körút 6). Vidékiek a tanfolyamon való részvételüket írásban is bejelenthetik, a bejelentésben feltüntetendő: a név, foglalkozás, lakóhely és az, hogy melyik tanfolyamon kíván részt venni. Tandíj nincsen. Beiratkozásért 2 korona díj fizetendő. A tanfolyamot szorgalmasan látogatók a tanfolyam befejezte után látogatási bizonyítványt nyernek.

Uj plébánus. Az üresedésben levő városi latin szertartású plébánási állásra a Püspök úr ő méltósága Vrezár Gergely székyudvarhelyi segédlelkész nevezte ki, aki hitoktató lesz az áll. gimnásium és az el. fiúiskolának is.

„Egyetemi Estély“ Erzsébetvárosban. Az erzsébetvárosi egyetemi ifjuság 1910. évi január hó 8-án este 1/29 órakor zártkörű táncestélyt rendez, a helyben építendő kórház-alap javára fordítva a tiszta bevételt. A rendezőség a multság sikere érdekében nagyszabású előkészületeket tesz: A „Takarékpénztár“-szálló dísztermét ez alkalomra élővirágokkal díszített fel; a hölgyeknek pedig gyönyörű virágcsokrot és rajta függő index alakú külön táncrendet nyújt. A rendezőbizottság elnöke: dr. Gillyén Kálmán erzsébetvárosi ügyvéd városi tisztijegyész; védnökei a város és megye intelligenciájának kimagasló férfiai. A meghívó részletes közlését a lap jövő számában eszközöljük.

Meghívó. A „Kis-Küküllővármegyei Általános Tanító-Egyesület“ központi választmánya f. évi december hó 18-án (szombat) d. u. 1 órakor Dicsőszentmártonban az állami elemi iskola tanácskozó termében gyűlést tart, melyre a központi választmány T. tagjait — elnöki megbízásból — tisztelettel meghívom.

Tárgyak:

- 1., Az 1908. évi október hó 14-én tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
- 2., Az 1908. évi november hó 7-én tartott közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
- 3., Elnöki jelentések.
- 4., Az egyesület tulajdonát képező „Kis-Küküllővármegyei Tanügy“ című lap II. évfolyamára vonatkozó intézkedések.
- 5., Tükrári előterjesztések az egyesület ügyviteléről.

6., A központi pénztáros jelentése; a, a központi pénztár állapotáról; b., a „Kisküküllővármegyei Tanügy“ kiadási költségeinek fedezésére befolyt hozzájárulási és előfizetési díjakról.

7., A járásköröktől beérkezett számadások megvizsgálása.

8., A járáskörök javaslatainak tárgyalása.

9., Indítványok.

Erzsébetváros, 1909. december hó 6-án.

Kolumbán Ágoston,
egyesületi titkár.

Meghívó. Az „Erzsébetvárosi Munkás-gimnázium“ 1909. december hó 12-én (vasárnap) a „Takarékpénztár“-szálló dísztermében vetített képekkel illusztrált Főolvasást rendez, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság. A főolvasás címe: Magyarország fürdői. Tartja: Resofszy Zoltán főgimn. tanár. Belépti díj: 60 fillér. Deák-, gyermek- és karzatjegy: 30 fillér. Kezdeté este 6 órakor. Kérjük a t. közönséget, szíveskedjék pontosan megjelenni, mert pont 6 órakor az ajtókat bezárjuk s azután nem engedhetünk be többé senkit.

Itt említjük meg, hogy az „erzsébetvárosi munkás-gimnázium“ a vidékre is kiterjesztette üdvös működését. F. hó 6-án Medgyesen rendezett előadást, mely alkalommal dr. Steiner Szilárd olvasta föl „Svájc természeti szépségei és hegyi vasutjai“ című értekezést. A közönség zsufolásig megtöltötte a termet s az előadás végén zugó tapssal és éljenzéssel adott kifejezést tetszésének. Többen arra kérték a munkás-gimnázium vezetőségét, hogy rendezzen Medgyesen minél több ily tanulságos előadást. Értesülésünk szerint a vezetőség a medgyesiek kívánságát lehetőleg teljesíteni fogja.

Városok segélyezése. A városok országos kongresszusának állandó bizottsága legutóbb tartott ülésében megállapították, hogy a sokat emlegetett 2 millió koronát a pénzügyminiszter a leghelyesebben úgy oszthatná fel, hogy azon városok, amelyeknek pótdója 10 százalékig terjed, segélyre nem szorulnak, tehát abban nem részesítendők. A 10—20 százalék pótdóval bíró városok 1908. évi pótdójuk 3.94 százalékát a 21—30 százalékát, a 31—40 százalékos pótdójuk 5 százalékát, a 41—50 százalékos pótdójuk 7 százalékát, az 51—60 százalékos pótdójuk 9 százalékát a 61—70 százalékos pótdóju városok 11 százalékát, a 71—80 százalékos pótdójuk 14 százalékát, 81—90 százalékos pótdóju városok pótdójuk 17 százalékát, a 90 százalékos pótdónál többet fizető városok pótdójuk 21 százalékát kapják. Ha ez így lesz felosztva, Erzsébetvárosnak semmi, vagy kevés jut.

Uj politikai lap. Nagyszébeni laptársunk írja, hogy a legutóbbi számmal pártonkívüli politikai hetilappá alakult át. Ez fontos hír, még fontosabb azonban az az örömdetes tény, hogy a szükséges kauciót egy ember áldozatkészsége és hazafias buzgótsága folytán tette le a lap, — de legnagyobb ritkaság az egész dologban az, hogy ez a jótékony lélek ismeretlen kíván maradni, nevét nem publikálja a lap. Ma, amikor csak azért teszünk jót, hogy reklámot csapjunk magunknak, leszögezni való az ilyen ritkaságszerű jótékonyosság és szerénység.

Haller Lujza grófnő meghalt. Segesváron Haller Lujza grófnő elhunyt. A jeles honleány édesatyjával, Haller Ferenc 48/49-es honvédtiszttel önként megosztotta a kufsteini börtönben a nehéz fogság keserű kenyerét. Éveken át voltak bezárva sötét börtönben. A mint a börtönből kiszabadultak, lázas tevékenységet fejtek ki, hogy fehéregyházi csatasík és Petőfiel-tűnének tör-téneti részletei kiderítenek és tisztázassanak. Édes atyjával együtt szervezte az ottani honvédegyletet, csoportosították és ezekkel karöltve kezdték a gyűjtést a segesvári Petőfi szoborra és a fehéregyházi honvédemlékre, melynek fel-

szentelése néhai Bethlen Gábor gróf Emke elnök, volt küküllőmegyei főispán utolsó cselekménye volt. És ugyanekkor szentelték fel a fehéregyházi csatasíkon levő honvédemléket, melynek tetején a napba néző sas a Hallerek címeréből uralja az egész csatamezőt. Haller Lujza grófnő ezzel nem elégedett meg. Parkirozta az egész fehéregyházi honvédtemetőt, legszebb rózsákkal és dísznövényekkel ültette be, a temető közepére pedig székely stílusban Petőfi házat épített. E házban vannak elhelyezve a sirokból kikerült és a környékről összegyűjtött Petőfi emlékek. Mindezekre a lelkében soha ki nem alvó honleányi tüzzel és buzgalommal anyagi erején felül áldozott a nemes grófné. Emiatt a fél kastély s a Haller uradalom nagy része újra újra került. Kevés idővel ezelőtt a kincstár megvette a kastély második felét is a súlyos anyagi helyzetbe jutott és nehéz betegségbe szenvedő grófnőtől. Haller Lujza grófnőre a nehéz megpróbáltatások óriási sullyal neheztedek az utóbbi években. Ez év elején gyógyíthatatlan nehéz betegségbe esett és a segesvári kórházba került. Ott a legkiválóbb orvosok operációval reméltek segíteni a kiváló nő súlyos baján. Ez egyidőre elhalasztotta a katasztrófát a mely most, sajnos, mégis csak bekövetkezett. Nyugodjék békével!

Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése. Érdekes és célszerű intézményt honosított meg a Kolozsvárt, Malom-u. 14. sz. alatt működő jogi szeminárium, T. i. azon jogszigorlók érdekében, akik szigorlatuk letétele előtt Kolozváron csak rövid ideig tartózkodhatnak olyan, rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodai, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag essenciáját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készít, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik és a magyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kölcsönözni és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Továbbá naponta próbaszigorlatokat tart, melyeken az intézetten kívül készültek is díjmentesen részt vehetnek. „Tájékoztató a jogi szemináriumról“ című könyvet a szeminárium vezetősége ingyen megküldi. (Cím: Jogi Szeminárium Malomutca 14. sz. I. emelet.) 2—15.

Házi urak öröme. A jövő év elejével az új házbéradó életbe lépve, az eddigi 15^{1/2}/₀ helyett 11⁰/₀-a lesz a házbéradó összegnek. Kérdés, vajon a házi urak házbéradókat le fogják-e szállítani oly összeggel, mint amily összeggel emelnék azokat, ha a házbéradó nem 4^{1/2}/₀-al kisebb, hanem 4^{1/2}/₂ százalékkal nagyobb lenne.

A középiskolai oktatás kérdése. A tankerületi főigazgatók értekezletének, mely e hónap 17-én és 18-án folyt le Molnár Viktor államtitkár és Barkóczy báró miniszteri tanácsos elnöklésével, legfontosabb tárgya volt a középiskolai oktatás kérdése. Az értekezlet, amely pusztán informatív jellegű volt s amelyen a pozsonyi és nagyváradi kerületek kivételével minden kerület képviselve volt, állást foglalt amellett, hogy arra minél nagyobb gond fordítassék; különböző javaslatok forognak szőnyegen az oktatás alaposabbá tételére vonatkozólag. Az értekezleten sok aktuális közoktatásügyi kérdésekről volt szó. Az értekezlet szerint kívánatos, hogy ezek a főigazgatói értekezletek lehetőleg minden évben összehívassanak, mert az eszmecserének közvetlen hatása a tan- és nevelésügy egész fejlődésére jótékony hatásnak bizonyult.

Mennyi pénz van forgalomban? Az állam számvevőszék nemrégiben jelentést tett közzé, mely szerint összesen 7.442,360 drb.

koronás, 90.045,743 drb egykoronás, 77.084,675 darab huszfilléres, 94.968,372 darab tízfilléres, 334.771,544 drb kétfilléres és 77.358,046 drb egyfilléres van forgelomban, tehát összesen 158.352,126·54 korona.

Hosszu nyelvű méhek. A francia méhészeket már régóta bosszantja, hogy a méheiknek nem elég hosszú a nyelvük arra, hogy a virágok kelyhében elég mélyen benyulhassanak. Most úgy igyekeznek segíteni a bajon, hogy a tenyésztéshez a leghosszabb nyelvű méhkirálynékat és heréket keresik ki és így azt remélik, hogy áttökölés útján mindig hosszabb és hosszabb nyelvű méhekre tesznek szert. Minthogy a méhnyelvet megnézni nehéz, e célra glossométernek nevezett különös készüléket találtak föl, melyek üvegszekrényekből állanak. Ezekbe teszik bele a megvizsgálandó méheket, fölöttük csekély távolságban mézzel bekenet dróthálók vannak. A méhek természetesen arra fognak törekedni, hogy a mézet megnyalják és a melyek a nyelvükkel legjobban nyálnak, azokat szaporítják tovább.

Szám: 11389/1909 urbérl.

113 1—1

Hirdetmény.

Somostelke község általános határta-
gosítási ügyében az előmunkálatok megkezdése
u. m. képviselő rendezése, mérnök választása
és költségirányzat elkészítése végett határnapon
1909. évi December hó 20-ik napjának d. e.
8 óráját Somostelke községbe a község házához
kötözöm, e határnapra az összes érdekeltet
hirdetményileg azon figyelmeztetéssel idézem
meg, hogy a felek meg nem jelemére nem
fogja megakadályozni a tárgyalás megtartását.

A jogosított földmérőket felhívom, hogy
körülök azok kik ez ügyben a működő földmérői
tendőköt elvállalni szándékoznak, a szerződési
pontozatok előterjesztése mellett ajánlataikat
hozzám vagy az érdekelt felekhez küldjék be.

Erzsébetváros 1909. November 28-án.

A kir. törvényszék.

Madaras Gábor
eljáró kir. tszéki bíró

114 1—1.

Árverési hirdetmény.

vb. Benjámín József buzásbesenyői lakos
alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi,
hogy a csődválasztmányának határozata folytán
a csődtömeg kezelése alatt álló Buzásbesenyő
község határán fekvő Mátyás Sámuel-féle haszon-
bérleti birtok felszereléséhez tartozó gazdasági
eszközök, termények, illetve kazalban levő szalma
Buzásbesenyő községben a Mátyás Sámuel-féle
birtokon (a tanyán) a folyó 1909. évi decem-
ber hó 15-ik napján délelőtt 11 órakor meg-
kezdendő nyilvános árverésen a legtöbbet jé-
rőnek készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Árverési vevő tartozik a megvett dolgot
a Mátyás Sámuel féle birtokról azonnal elszállí-
tani, mivel a asődtömeg kezelése alatt álló bir-
tokot a tömeggondnok a haszonbérleti viszony-
nak megszüntése folytán a folyó évi december
hóban kiüreteni köteles.

Kelt, Erzsébetvároson, 1909. dec. 6-án.

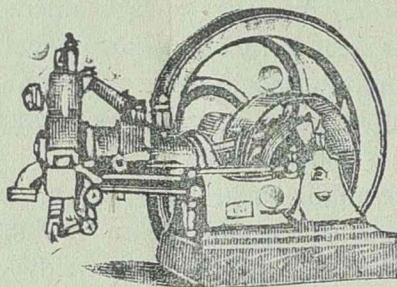
Dr. Isekutz Győző,
tömeggondnok.

Urak és hölgyek

könnyű és jól jövedelmező kere-
setre tehetnek szert, ha sorsjegyek
részletfizetésre való eladásával
foglalkozni hajlandók. Hasznave-
hetőség esetén Fixfizetési Fleissig
Sándor bankház Budapest, Erzsé-
bet-körut 2.

97 8—10

Drezdai Motorgyár Részv.-Társaság
Németország egyik legrégebbi és
legnagyobb motorgyára.

92 7—20

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és lokomobilokat
:: valamint Szívógázmotorokat ::

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körut 41. :: Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek.

IZLÉSI JO KIVITEL! MELYNYOS ÁRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK

FÜLBEVALÓK, KARKÖTŐK, NYAK-
ÉK, ÉGYŰRŰK, MEGBÉKŰRŰK,
LÁNCZOK, ZSUVÁK, ÉVESZÁMOK,
EZUST-DISZTANÓVÁK, LEGNA-
GYOBB VÁLTOZTATÓK ÉS
BESZERZÉSI FORRÁSOK.

ZIRNER TESTVÉREK
UTODA LISZT HÁZ
BUDAPEST, IV. VACZI UTCA 3.
SZEMBEN A KRISTÓFERREL! PONTOS CÍMRE ÜGYELJÜNK!
ÁRÁRITTATOTT 1894-ben
KELLŐ BIZTOSÍTÉK MELLETT JEDENRE ISSZIVISEN
KÜLDÖN VÁLTOZTATÓKOT.

Beagidi izzó fény világítást

levezetni ohajtók forduljanak
Loydl Testvérek cég könyv-
és papírüzletében, hol magát
előjegyeztetheti, előjegyzés után
a szives feleket magunk fogjuk
felkeresni.

POLDER J. ÉS TÁRSA,
világítási vállalat. Segesvár.

OBERTH KÁROLY, férfiszabó

Erzsébet-utca 41. szám.

Készít a legkitünőbb szabásu

férfiöltönyöket

és tart dus raktárt finom bel- és
külföldi szövetekben.

— Pontos és szolid kiszolgálás. —

A. T. H. Stern-féle

— jó minőség- és olcsóságukról ismert —

nyakkendő különlegességek

egyedüli helyi raktára. 67 25—53

Butor raktár!
DSOKEBIN KRISTÓF

asztalos és esztergályos, Nemes-utca 77. sz.

A nagyérdemü közönséget, értesíteni
óhajtom, miként helyben berendezett

raktáromban

izléses és olcsó hálósobák, ebédlők, uri-
és szalon berendezések, fényezett, matt-
és festett butorok nagy választékban,
ugyszintén vasbutorok is kaphatók.

A legszolidabb kivitelben előnyös szabót
árak mellett, készpénz és havi részletre is.

Teljes lakás berendezések készítését,
rajz szerint, elvállalok költségvetés díjtalan.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve
maradok kiváló tisztelettel

13—15 89

Dsokebin Kristóf.

Tüzifa eladás!
vom SCHEIDT és GRAESER cégnél

az ezelőtti

115 1—3.

„HERMA“ telepen.

Csemegealma ugyanott kapható.

Cement Födélcserép és kutgyűrű

olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSOBAN.

Iroda: Kapu-utca 15. sz.

Iroda: Kapu-utca 15. sz.